

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Banca Poporală“ Dej, „Beregsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“ Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chioreana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economia“ Cohalm, „Economul“, „Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănișterul“, „Hațegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Industria“, „Iulia“, „Lipovana“, „Lugoșana“, „Luceafărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“, „Poporul“, „Racoșana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“, „Unirea“, „Victoria“, „Vlădeasa“, „Zărandeana“ și „Zlăgnea“.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VIII.

Sibiu, 27 Maiu 1906.

Nr. 21.

Condițiunile desvoltării asociațiunii băncilor.

Am arătat în articolul nostru precedent, că importante interese financiare, sociale și naționale reclamă în mod imperios rezolvirea chestiunii asociațiunii băncilor în timpul cel mai apropiat. Și credem, că rezolvirea acestei chestiuni trebuie să urmeze cu atât mai curând și mai ușor, cu cât în cazul de față nu este vorba de a crea ceva nou, ci numai de a da condițiuni de desvoltare printr'o formă mai pozitivă unei asociațiuni deja existente, pe care până astăzi băncile noastre au susținut-o ca obligament moral. Căci dacă am fost cei dintâi în Ungaria, cari am pus temeiul și am dat viață principiului de asociere al băncilor, și dacă înșiși străinii — vrând nevrând — ne recunosc aceasta ca un merit, noi, cari înțelegem, că nu putem avea decât numai datorințe față de neam, trebuie să ne facem din acest merit o nouă datorință: aceea de a căuta să rămănem și pe viitor cei dintâi în privința asociațiunii băncilor. Ba ținem, că stăruința noastră în această direcție trebuie să fie cu atât mai mare cu cât în timpul din urmă s'au mai înființat și alte asociațiuni de bănci, față de cari trebuie să ne susținem necondiționat locul ce ni-se cuvine, ceea ce însă numai așa se poate face, dacă vom da asociațiunii băncilor toate condițiunile de a se desvolta în măsura ce o reclamă interesele noastre de tot felul și importanța elementului român.

*

Experiența ne-a dovedit, că băncile române deși în conferențele lor de până acum s'au ocupat și au adus deciziuni în toate chestiunile moderne de reformă pe terenul afacerilor financiare de bancă, deși au luat

inițiativă în chestiuni economice de mare interes obștesc și deși — în fine — prin inițiativa ce le-au creat, au dat dovadă de pricepere și prudență, atrăgând luarea aminte și aprobarea tuturor cercurilor competente, totuși rezultatele obținute întru realizarea reformelor proiectate și chestiunilor economice inițiate n'au putut îmbrăca o formă mai concretă. Cauza? — o știm cu toții. *Organelor centrale ale băncilor române asociate nu li-s'au asigurat și oarecari mijloace pozitive de putere executivă.* În lipsa acestor mijloace, asociațiunea băncilor noastre — întemeiată exclusiv pe obligament moral — nu s'a putut frânpune îndeajuns pe terenul faptelor reale și în consecință n'a putut să-și elupte rolul ce i-se cuvine după importanța și misiunea sa. Da, recunoaștem cu plăcere și suntem plini de încredere pentru viitor, că conștiința datorințelor intereselor comune, pe care până acum s'a răzimat asociațiunea băncilor, însemnează mult și e un mare câștig pentru un popor ce trăiește într'o țară, unde sentimentele de inițiativă proprie și acțiune autonomă sunt prea puțin cunoscute. Cu toate acestea însă se vede, că nici noi, Românii, cari tocmai pe terenul afacerilor de bancă am dat mai multă dovadă de spirit de inițiativă și acțiune autonomă, n'am ajuns încă la acel stadiu de desvoltare, încât conștiința datorințelor față de interesele obștești, să poată înlocui toate acele mijloace pozitive de putere executivă, de cari adeseori se simte lipsa chiar și la cele mai înaintate popoare. Între astfel de împrejurări avem firma convingere, că dacă organelor centrale ale băncilor române asociate li-s'ar fi asigurat câtuș de puține mijloace de putere executivă, asociațiunea băncilor de mult ar fi apucat calea ce duce la realizarea problemelor pentru care o reclamăm cu toată hotărîrea. Dar' nu-i nimic! Ce-a fost, a trecut. Omul cuminte

privește tot înainte. De-om fi oameni și de-om voi, ceea ce n'am putut ajunge până acum, de bunăsamă vom realiza în viitorul cel mai apropiat, îndatăce — repetăm din nou — vom da asociațiunii băncilor noastre condițiunile necesare de dezvoltare.

Dacă suntem de acord, că lipsa mijloacelor de putere executivă a fost cauza, că asociațiunea băncilor române nu s'a dezvoltat în măsura așteptată, ca o consecință logică urmează, că condițiunile de dezvoltare pentru numita asociațiune nu pot fi altele decât tocmai acele mijloace de putere executivă, cari până acum i-au lipsit și cari — înțelegem prea bine — sunt singura cheazășie pentru viitorul acestei instituțiuni economice comune. Intrebarea este, prin ce modalitate se pot asigura unei asociațiuni de bănci mijloacele de putere executivă de cari vorbim? Modalități ar putea fi mai multe. Chestiunea de căpetenie este să aflăm pe cea mai corespunzătoare referințelor noastre și scopurilor ce le urmărim. Ori, referințele nu sunt hotărâte. Alătura cu celelalte neamuri conlocuitoare, cari emulează la muncă și afirmare pe terenul economic, interesele noastre — îndată ce știm că scopurile ne sunt consolidarea băncilor ce le avem în interesul dezvoltării economice a poporului și țării noastre — pretind să susținem calea normată prin conferența dela 1898, adică să susținem o asociațiune autonomă a băncilor noastre. Cât privește apoi modalitatea prin care să se asigure puterea executivă necesară acestei asociațiuni, suntem de părere să urmărim exemplul compatrioților nostri sași, cari — trăind în aceleași împrejurări ca și noi — au dat o deslegare destul de norocoasă problemei asociațiunii băncilor. Anume, înțelegând — ceea ce noi de altcum dela prima conferență am mărturisit — că cheia tuturor reformelor și problemelor de consolidare a băncilor rezidă în chestiunea controlului, au format — în senzul legii comerciale — o asociațiune pentru control a băncilor lor, asociațiune al cărei scop este: promovarea intereselor comune prin revizuirea administrației institutelor asociate și prin introducerea unei proceduri comune în afacerile de bancă. E un scop acesta în marginile căruia se pot realiza cele mai vaste probleme pentru consolidarea băncilor aparținătoare acestei asociațiuni. Băncile ce s'au asociat de bunăvoie au luat angajamente a se conforma dispozițiilor ce le-ar reclama interesele lor comune, dând, în chipul acesta organelor centrale, puterea de executivă necesară, fără

însă ca prin aceasta să se știrbească întrun nimic autonomia singuraticelor bănci.

Modalitatea aceasta de rezolvire a chestiunii asociațiunii băncilor noastre ar fi cea mai nimerită între împrejurările actuale. Prin aceasta asociațiunea băncilor noastre, pe lângă că ar rămânea autonomă, ar mai primi și o formă reală, creiând totodată și o legătură mai strânsă între instituturile asociate. Organelor centrale conducătoare — sub forma unei asociațiuni legale — li-s'ar putea asigura și puterea executivă, ce am văzut, că este o condițiune de viață pentru dezvoltarea sigură și continuă a asociațiunii băncilor noastre. Băncilor asociate, în schimb pentru avantajele ce le vor putea avea — avantajii cu cari ne vom ocupa în unii din articolii viitori — nu li-se pretinde nici o jertfă de autonomie și independență de acțiune. Nu. Vor rămânea absolut libere în activitatea lor, întocmai cum sunt astăzi.

Reasumând cele zise până aci deducem, că prin reunirea băncilor române într'o asociațiune conform legii comerciale, am putea asigura organelor centrale conducătoare mijloacele necesare de putere executivă, cari sunt condițiunile indispensabile pentru dezvoltarea asociațiunii băncilor noastre și pentru asigurarea rolului ce i-se cuvine în viața economică din țară.

I. I. L.

Studii practice de bancă.

(Continuare.)

După banca centrală hipotecară am cercetat un alt institut financiar însemnat de pe piața Budapestei și anume:

Hazai Bank.

Această bancă se deosebește de celelalte așezăminte studiate până acum prin aceea, că este o bancă, am putea-o numi, pur comercială, adică o bancă care se ocupă numai cu afacerile comerțului de bancă propriu zise, între cari se remarcă escontul de cambii, mijlocirile de incassări și plătiri, afacerile de efecte și de bursă, financializări de diferite întreprinderi etc. Cu totul eschise din cercul ei de activitate sunt împrumuturile hipotecare și depunerile.

La această bancă nu am trecut prin toate secțiunile ei numai prin acelea, cari m'au interesat mai mult. Astfel întâi de toate am azistat câteva zile la

Serviciul de cassă,

care este întocmit în multe privințe aproape în același mod ca cel dela societatea pe acțiuni al asociațiunii regnicolare a institutelor de bani ungare, descris în cele precedente. Anume pe lângă cassă este instituită o secțiune de calculare, care comunică cu partidele. În scopul acesta secțiunea ține *evidența creditelor* partidelor din Budapesta și jur, a acelor partide cari vin zilnic în atingere directă cu cassa, având conturi curente și dispunând asupra bonurilor acestora

prin mandate, cecuri etc. Evidența creditelor se ține în o carte mare indexată alfabetic, în care fiecăre partidă își are o foaie. Această carte nu e altceva decât niște foi de credit legate la un loc. Ele conțin o coloană de dat, una pentru caracterul sumei (plus sau minus) și alta pentru sume. Sumele ce se plătesc în debitul partidelor se însumează cu minus, iar cele ce se încasează în creditul lor cu plus. Cu fiecare ocazie se stabilește saldul ca să se constate angajamentele partidelor față de creditul votat.

De regulă creditele votate au acoperire de efecte, pentru evidența cărora se ține o carte sau mai bine zis un *scontro al depozitelor*. Atât cartea creditelor cât și *scontro* depozitelor se conduc prin lichidatorul secțiunii de calculare. Tot acest lichidator comunică și cu partidele. Partidele predau documente justificative: chitanță, cec, acreditivă etc. și în schimb pentru legitimare primesc un bilet cu un număr curent. Biletele acestea cari sunt roșii pentru percepțiuni și albe pentru erozațiuni se detașază dintr'un carnet și sunt duble. Unul se dă — cum am zis — partidei, iar celălalt se lipește pe documentul justificativ primit dela ea. Pe baza acestui document lichidatorul face înregistrările de lipsă în cartea creditelor, după ce face il dă unui alt funcționar din secțiune care poartă registrul *cassa de zi*, și care face documentele propriu zis de *cassa*. Notăm aci, că documentele aceste se introduc în registrul de *cassa* după număr curent și nu după numărul biletului dat partidei. După ce s'a făcut documentul de *cassa*, acesta să predă *cassierului*, care învintă partida a încasa, respective a plăti suma indicată în document. *Cassierul* încă își poartă o mică însemnare despre încasările și plătirile ce le face, anume pe o simplă coală cu două coloane: una de debit și alta de credit.

Controla cecurilor trassate asupra băncii se ține în o carte de numeri, în care însă — spre deosebire de alte asemenea cărți văzute până acum — numerii nu sunt tipăriți, ci scriși de funcționari. Subscrierile cecurilor, dacă nu sunt cunoscute se controlează cu subscrierile originale cari se iau la intrarea în legături de afaceri cu banca și cari apoi se păstrează în ordine alfabetică.

Prin aceasta secțiune se mijlocește nu numai afacerile partidelor cari comunică direct cu *cassa*, ci și a acelor din provincie și străinătate, cari au credite și cari comunică prin poștă. Evidența creditelor acestora se poartă separat la secțiunea conturilor-curente, din cauză că numărul partidelor de felul acesta este foarte mare. Dacă dela atari partide vin ordine cari reclamă afaceri de *cassa* — după ce secțiunea care ține evidența creditelor lor constată că ordinele pot fi executate — se transpun secțiunii de calculare. Transpunerea se face prin o *carte de inmanuare*, pe baza căreia șeful dispune rezolvirea afacerilor.

În fine tot secțiunea aceasta se îngrijește și de încasarea cambiilor ce sunt de plată în Budapesta. De a celor de plată în provincie și în străinătate se îngrijește secțiunea escontului. La cambiile de plată în Budapesta trebuie să facem deosebire cu privire la împrejurarea cui se prezintă spre plată. Căci se știe anume că instituturile mari din Budapesta, nouăsprăzece la număr — între cari și *Hazai Bank* — formează între sine o instituțiune de clearing, sau mai pe românește o *cassa*, un *birou de compensațiune*, cu ajutorul căruia băncile aparținătoare clearing-ului își aranjază într'un mod de tot practic zi de zi datoriile și pretenziunile lor reciproce prin mijlocirea conturilor curente dela banca de emisiune. Lucrul trebuie în-

chipuit astfel: fiecare bancă ce aparține clearing-ului își adună toate cambiile, cecurile etc. ce are să le încaseze în ziua de afaceri dela celelalte bănci din clearing. Tot asemenea își ia nota despre toate cambiile, cecurile etc. ce au să i-se plătească din partea celorlalte bănci. Pe baza acestora, fiecare, bancă își face socoteala cât are să dea și cât are să primească. Această socoteală se face pe nește *foi de compensațiune* anume, în mijlocul cărora sunt indicate cu numele toate băncile din clearing. Pe partea stângă a acestor foi este o coloană pentru sumele de debit, iar pe cea dreaptă pentru cele de credit. În aceste coloane se introduc sumele ce au să se plătească și ce au să se încaseze, după ce se face apoi saldul lor, sald care arată că oare banca respectivă are să plătească sau încaseze. După ce fiecare bancă și-a făcut o astfel de socoteală ar urma ca băncile ce au să plătească să solvească saldurile la biroul de compensațiune, care apoi să le dea celor ce au să primească. Aceasta însă nu se face, ci conziderând, că atât fiecare din aceste bănci, cât și biroul de compensațiune însuși au cont curent la Banca Austro-Ungară, saldurile se compensează într'un mod cu mult mai simplu. Spre scopul acesta băncile cari au sald pasiv dau ordin Băncii Austro-Ungare să plătească din conturile lor biroului de compensațiune, cu alte cuvinte să le debiteze conturile și să crediteze contul acestui din urmă. Din contră băncile cu sald activ vor cere ca sumele date biroului de compensațiune să se treacă în favorul lor, adică să debiteze contul biroului de compensațiune și să se crediteze conturile lor. Banca Austro-Ungară, care încă aparține clearing-ului deasemenea își va trece saldul său amăsurat caracterului de debit sau de credit, așa că contul biroului de compensațiune totdeauna se egalează. Contul acesta deci e un cont intermediator și fictiv. În felul acesta se încasează și plătesc pretenziunile și datoriile reciproce ale băncilor cari aparțin biroului de compensațiune.

Lucrările acestui birou se încep zilnic la oarele 9 a. m. Cu supraveghierea lor este încredințat un controlor și un ajutor al acestuia dela Banca Austro-Ungară. Fiecare reprezentant al băncilor din clearing se prezintă cu cambiile, cecurile etc. de încasat asupra celorlalte bănci. Cambiile, cecurile etc. sunt grupate după bănci și sunt însoțite de note în regulă și de adevărinți de primire, gata făcute, cari au să fie numai subscribe. Fiecare reprezentant aduce cu sine pentru controlorul Băncii Austro-Ungare și o consemnare generală a tuturor cambiilor, cecurilor etc. de încasat. La un semn dat reprezentanții băncilor își schimbă între sine valorile de încasat, dându-și și subscriindu-și reciproc adevărinți de primire. Fiecare reprezentant își face apoi foaia de compensație, stabilindu-și saldul. După ce s'au făcut aceste, controlorul băncii de emisiune își face pe baza consemnărilor un bilanț care dacă se egalează — fiind acesta un semn că toate consemnările s'au prezentat și că sunt bine socoteite — reprezentanților băncilor li-se dă voie să se reîntoarcă la instituturile lor. La 12 oare din zi reprezentanții băncilor se întrunesc din nou. Scopul acestei a doua întruniri este, că dacă vreun institut nu poate primi din oarecari cauze vreuna din valorile prezentate spre plată să o poată reînpoia. Tot asemenea dacă în decursul timpului sosesc nouă valori de încasat să poată fi și aceste prezentate spre plată. La această a doua convenire așadar reprezentanții băncilor din clearing își reînpoiază din valorile date la prima întrunire și eventual își prezintă nouă valori

de incassat sosite în timpul din urmă. Toate aceste schimbări trebuie să anunțate controlorului băncii de emisiune ca să-și facă corecturile în consemnările sale. După ce controlorul revidează din nou foile de compensațiune, aflându-le în regulă și în consonanță cu consemnările sale, reprezentanții băncilor se reintorc din nou la institutele lor pentru a se întrunească pentru a treia oară în oarele de după amiază. La oarele 3 p. m. se întrunesc pentru ultima oară și după ce își reinapoiază eventualele valori de plată prezentate la a doua întrunire se fac încheierile definitive sub supravegherea controlorului. Când totul e gata, reprezentanții băncilor din clearing emit ordine asupra Băncii Austro-Ungare — amăsurat soldului lor de debit sau de credit — ordine cari se subscriu de controlor și cari se prezintă la bancă să facă compensările în sensul arătat de noi mai sus.

Am spus, că în felul acesta se pot încasa numai valorile de plată la vreuna din băncile aparținătoare clearing-ului. Din contră cele de plată la alte bănci sau particulari se încasează prin prezentare. De altcun fel în capitală sunt și birouri speciale pentru incasso.

Serviciul de cassă de care vorbim însă nu poate prevedea toate afacerile de cassă dela aceasta bancă. Din cauza aceasta pentru schimbul cupoanelor, monedelor, pentru cumpărarea și vânzarea de efecte etc. este o a doua cassă specială, a cărei întocmire în fond e aproape aceiași ca cea descrisă. Deosebire e — având în vedere natura schimbată a afacerilor — numai în purtarea evidențelor. În fine amintim că tot de serviciul de cassă se ține și administrarea „Safe-Deposit“-elor, despre cari aci numai amintim nimic, deoarece le-am descris destul de amănunțit în expunerile noastre despre „Erdélyi Bank“.

Secțiunea conturilor curente.

Pentru evidența conturilor curente, aceste sunt împărțite în trei grupe mari. Prima grupă o formează așa numitele *conturi nostro*, adică conturile partidelor din străinătate, cu cari banca stă în legătură de afaceri și față de cari are rol de comitent. Aceste conturi se poartă în cărți deosebite, împărțite ca și oricare alte conturi curente, cu singura deosebire însă că — deoarece trebuie purtate în două valute — valuta străină se însumează în o coloană aparte. Valutarea o fac comisionarii străini. Trecurile în conturi se fac pe baza corespondențelor îndată ce se dă vreun ordin, indicându-se toate datele, cu excepțiunea valutei străine, care se însumează numai după ce a sosit răspunsul comisionarului. Pentru încheieri se așteaptă totdeauna extras dela comisionarii străini deoarece interesele se calculează dela valutele străine. Pentru controlă s'ar putea face lucrările de încheiere și de comitent, se înțelege socotindu-se interese dela valutele străine, cunoscându-li-se scadențele. După ce se primește extrasul contului dela comisionar și se află în regulă, speșele, proviziunea și soldul se trec și în contul băncii comitente, natural, în coloana pentru valută străină, cari apoi se transformează în valută proprie și se trece în coloana de valută internă. În fine se face soldul între debitele și creditele de valută internă și dacă rezultă vreă diferență, aceasta se trece ca câștig dacă soldul e de credit, și ca pierdere dacă soldul e de debit.

A doua grupă o formează *conturile loro*, adică conturile partidelor față de cari banca are rol de comisionar. Aci aparțin toate partidele cari au credit deschise — fie sub orice formă — la bancă. Aceste conturi după natura lor se poartă în o singură valută,

în valuta internă. Din cauza mulțimii lor sunt împărțite în două părți, anume: conturile institutelor și conturile partidelor particulare.

În fine a treia grupă o formează *conturile curente de cec*, adică acele asupra căror bonuri se dispune prin cecuri.

Atât în grupa a doua cât și în a treia de conturi curente trecurile se fac pe baza corespondențelor, respective copiilor de corespondențe. Chiar și la afacerile de cassă, trecurile se fac ulterior pe baza corespondențelor, deoarece partidele totdeauna primesc avizuri despre afacerile încheiate. Conturile curente se poartă foliat având atât în debit cât și în credit următoarele coloane: pentru dat, text, porto poștal, valută, zile, numerii de interese și încă două coloane pentru sume. Ar fi suficient și numai o coloană, dar iată pentru ce se folosesc două? Conturile curente sunt controlate cu altele ce se poartă de contabilitate, despre cari vom vorbi la timpul său. La contabilitate trecurile se fac detaliat, pe când la secția conturilor curente se trec numai diferențele. De ex. se trimite o cambie spre incasso, care încasându-se se primește aviz că cu suma neto (minus proviziunea de incasso) contul băncii a fost creditat. În urma acestui aviz, la secția conturilor curente se va debita contul partidei, care a mijlocit incasso cu suma neto, dar se va scrie pentru control în coloana întâi de debit și suma întregă, deoarece contabilitatea la rândul său va debita același cont cu întreaga sumă și îl va credita cu proviziunea de incasso.

Încheierile se fac de regulă la jumătatea și finea anului. Controlă calculărilor de încheiere este cât se poate de mare. Numerii de interese și interesele se calculează de doi funcționari, unul în cărți, altul în niște copii pregătite anume. Și numai dacă aceste două calculări deosebite consună, se trece mai departe la încheierile definitive. Extrasele ce se trimit partidelor la încheieri nu se fac la finea semestrului sau a anului, ci zi de zi ca lucrări curente. Cele mai multe dintre aceste extrase conțin numai scadențele și sumele, pentru că calcularea intereselor se face aparte după metoda hamburgeză. La extrase, la cari nu sunt multe poziții de debit și credit, calcularea intereselor se face direct în extras, după metoda franceză.

Ca să se știe zi de zi starea conturilor curente se poartă un fel de *sconturi generali*, cari sunt împărțiți după cele trei grupe de conturi menționate mai sus. Sconturile aceștia se poartă pe file mobile, conținând coloane simple, în cari sumele, ce se trec în conturile curente se însumează și aci cu plus sau minus, după cum starea singuraticilor conturi crește sau scade. Să nu se confunde aceste file cu filele de control, de cari am vorbit la alte institute. Aci nu și are fiecare cont fila sa corespunzătoare, ci într'o filă se trec fără deosebire, cu plus sau minus, sumele ce se introduc peste zi în singuraticile grupe de conturi curente, stabilindu-se după fiecare inducere soldul, așa că în tot momentul se poate ști cu cât a crescut respective cu cât a scăzut starea conturilor curente.

Tot la secțiunea conturilor curente se poartă și un *scontro de incasso*, care e aranjat ca un index alfabetic, conținând coloane pentru dat, caracter (plus sau minus) și una pentru sume. Fiecare bancă își are fila sa corespunzătoare în acest scontro. Banca trimite în provincie și în străinătate mulțime de cambii spre incasso, cari se regulează prin cont curent. Când se trimit aceste cambii, sumele lor se introduc cu plus în scontro de incasso, iar când vine aviz că s'a încasat poziția anterioară, se egalează, introducându-se

aceiaș sumă cu caracter negativ. În chipul acesta putem ști la ce institute avem cambii spre incasso și dacă sunt ele achitate sau sunt încă pendente.

În sfârșit amintim că secția aceasta conduce și o carte de condițiuni despre conturile curente.

Ioan I. Lăpădatu.

(Va urma).

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 25 Maiu 1906.

După hesitare de mai multe luni, Banca Germană s'a decis în fine la 23 crt. la reducerea etalonului său dela 5% la 4½% și precauțiunea cu care a făcut-o și aceasta, o invederează mai bine faptul, că reducerea este deocamdată numai de ½%. Pe când în alți ani etalonul se reducea de regulă deja prin Februarie ori Martie, pe atunci de astădată era etalonului urcat a durat până într'un timp când, între împrejurări normale, situația piețelor financiare deja începea să devină iarăș mai încordată. Cu tot sezonul înaintat, dacă situația financiară internațională se va mai clarifica și ameliora, nu este imposibilă în timp apropiat o nouă reducere a etalonului.

În urma măsurilor luate de Banca Germană chestiunea reducerii etalonului oficial al Băncii Austro-Ungare încă a devenit actuală și o hotărîre definitivă în direcția aceasta va lua Conziliul general al Băncii în ședința sa convocată pe Sâmbătă la 26 crt. la Budapesta. Dacă — ceace nu se așteaptă cu toată siguranța — reducerea va urmă, aceasta se va face mai cu seamă cu conziderare la operațiunile financiare ale statului în curgere și va fi de cel mult ½%.

Discountul privat în Viena, de altcum, cu toată reducerea probabilă a etalonului oficial, în loc de a scădea, s'a urcat dela 4½% la 4⅞%, iar pro ultimo se pot primi bani numai cu 5¼%—5½%.

Ce privește piețele externe, în Berlin discountul privat a rămas staționar cu 3½% și cotează pro ultimo 4½%. Londra cotează 3%, iar Paris-ul 2½%.

Etalonul oficial al băncilor de emisiune este următorul: Banca Austro-Ungară 4½%. Banca Națională a României 5%. Banca imperială Germană 5%. Banca Angliei 4% și Banca Franciei 3%.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Brădetul”, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Orlat. La prima adunare generală din acest an al acestui institut neîntrunindu-se numărul suficient de acționari, direcțiunea a convocat o nouă adunare generală, care apoi s'a ținut la 29 Aprilie 1906 sub prezidiul dlui Dr. George Prunaș, prezident, fiind notar dl Dion. P. Decei, secretar, iar verificători ai procesului verbal d-nii Ioan Stoia și Simion Loloiu. Prezenți au fost 27 acționari, reprezentând 299 acțiuni cu 173 voturi.

Profitul net de K 7,818·23 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 3,000—. Fondului de rezervă K 3500—. Scopuri filantropice-culturale K 358·47. Tantiemă oficialilor K 131·36. Fondului de binefaceri K 328·40. Fondului de penziune K 500—.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Școalelor din Orlat, Gura riului, Săcel, Sibiel, Cacova, Reuniunii femeilor gr.-catolice din Orlat, Mesei studenților din Brașov și Blaj și pentru excursiunii studenți din Brașov.

Dividenda s'a fixat cu 12% = K 6 de cupon și se plătește îndată după adunarea generală.

Alegeri nouă se vor face numai în 1907.

*

„Mielul”, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Poiana, și-a încheiat bilanțul anului de gestiune 1905 cu active de K 594,930 (în 1904 K 447,651—) și cu un profit net de K 10,048— cu circa K 600— mai mare decât în anul precedent. Dintre active cea mai mare creștere o arată Creditele de cont-curent dela K 111,815— la K 237,315—, apoi Imprum. pe oblig. cu caventi dela K 114,036— la K 117,611— și Imprum. hipot. dela K 118,686— la K 132,008—. Escontul din contră s'a redus cu K 14,000— la K 78,000—. Ce privește pozițiile pasive Depozitele spre fructificare s'au înmulțit cu circa K 141,000— la K 499,398— și Rezervele cu circa K 4,000— la K 22,926—. Venitul brut de K 36,059— este aproape egal cu cel al anului precedent. Revirementul cassei a fost de K 1,969,863—, în creștere față de 1904 cu K 758,269.

Propunerea direcțiunii asupra distribuirii profitului net de K 10,048·94 a fost următoarea: Dividendă și supradiv. K 5000—. Tantieme diverse K 1405·88. Fondului de rezervă K 3092·82. Scopuri culturale-filantropice K 550·24. Dividenda s'a fixat deci cu 10% = K 10 de cupon.

*

„Munteana”, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Ofenbaia. Institutul acesta pare a se reculege încetul cu încetul de perderile ce le-a avut în anii precedenți. Bilanțul pe 1905 arată active de K 136,732—, cu circa K 5,300— mai mic decât în 1904, scădere datorită reducerii Escontului dela K 126,222— la K 119,992—, din care sumă sunt reescontate K 73,890— va să zică aproape ⅓. Depozitele spre fructificare de K 18,366— sunt în reducere față de 1904 cu circa K 4000—. Rezerve nu mai are acest institut de loc, fiind întrebuințate în întregime pentru acoperirea perderilor. Profitul net se prezintă cu K 3,328·83, din care sumă sunt transpuse din anii precedenți K 2,074·81, deci profitul anului 1905 a fost de K 1,254·02. Venitul brut a fost de K 10,433·18 cu K 2,319— mai mare decât în 1904.

Adunarea generală a fost convocată pe 30 Aprilie a. c. în care s'a prezentat între altele și o propunere a direcțiunii pentru urcarea capitalului societar.

Asupra hotărîrilor luate n'am primit raport.

*

„Nădlăcana”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Nădlac și-a încheiat bilanțul anului 1905 cu active de K 806,497— cu circa K 34,000— mai mari decât în 1904 și cu un profit net de K 9,457— (în 1904 K 9,228—). Deși intrat deja în al IX-lea an de gestiune și dispunând de suficiente mijloace, institutul acesta totuș se ocupă numai cu un singur ram activ de afaceri, cu Escontul, care se cifrează cu K 771,210— (în 1904 K 718,687—). Depozitele spre fructificare sunt în creștere față de 1904 cu K 39,053—

și arată starea de K 278,311.—, iar Rezervele au crescut dela K 12,119.— la K 13,802.—. Reescontul de K 396,304.— arată față de 1904 o reducere de circa K 10,000.—. Venitul brut a fost de K 54,565.—, cu circa K 5,300.— mai mare decât în 1904.

Adunarea generală și-a ținut-o acest institut la 20 Martie 1906 sub prezidiul dlui Petru Truția, avocat din Arad, fiind notari domnii Aureliu St. Șuluțiu și Romul Tăucean, iar verificători ai procesului verbal domnii Nicolau Chicin și George Major. Prezenți au fost 42 acționari, reprezentând 727 acțiuni cu 236 voturi.

Profitul net de K 9,457·97 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 6,000.—. Fondului de rezervă K 1,463·61. Tantieme direcțiunii, comitetului de supraveghiere și oficianților K 802·36. Marce de prezență direcțiunii și conziliului de cenzori K 1,162.—. Remunerație servitorului institutului K 30.—.

Dividenda s'a fixat cu 6% = K 6.— de cupon și se plătește cu începere dela 21 Martie 1906.

În direcțiune s'a reales dl Pavel Roșuț.

*

„Parsimonia“, institut de credit și de economii soc. pe acțiuni în Bran. Bilanțul anului de gestiune expirat l-a încheiat acest institut cu active de K 509,296.— cu circa K 83,000.— mai mari decât în 1904 și cu un profit net de K 12,560.— în creștere față de anul trecut cu K 2,700.—. Escontul, ramul principal de afaceri a crescut cu K 60,000.— la K 541,577.— și Conturile curente dela K 1,600.— la K 23,600.—. Cred. personale din contra s'au redus dela K 16,136.— la K 14,447.—. Intre active figurează și Bonuri, traduse în l. maghiară cu „Értékpapirok“ (!) cu K 5000.—. Ce privește pasivele Capitalul societar de K 120,000.— este acum întreg vărsat. Rezervele se cifrează cu K 23,694.— (în 1904 K 22,486.—) iar Depozitele spre fructificare de K 410,568.— sunt în creștere față de 1904 cu circa K 75,000.—. Profitul net se prezintă la un venit brut de K 39,770.—, cu K 12,560.— (în 1904 K 9,827.—).

*

„Pădureana“, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Liget. Pentru acest institut anul 1905 a fost puțin favorabil, căci și-a încheiat bilanțul, atât în ce privește totalul activelor, cât și profitul net cu reduceri față de trecut. Anume se prezintă activele cu K 84,259.— față de K 92,054.— în 1904, reducându-se Escontul și Cambiile cu acop. hipotecară dela K 88,218.— la K 77,942.— din care sumă este reescontat K 51,102 (!). Depozitele spre fructificare încă sunt în reducere față de anul precedent cu circa K 3500.— (starea K 8125·81) și Rezervele cu K 200.— la K 2117.—. Capitalul societar vărsat este prezentat acum cu K 17,837·16 pe când în 1904 a fost prezentat cu o sumă mai mare anume cu K 18,648·56. De unde provine această reducere a capitalului resp. creștere a capitalului nevărsat nu ne putem explica. Venitul brut se cifrează cu K 8,908·11 (în 1904 K 10,148·45) iar profitul net de K 1,233·97 este mai mic decât în anul precedent cu circa K 307·29.

*

„Păstorul“, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Timișoara Fabric. Intrat în al doilea an de gestiune, institutul acesta, precum dovedește bilanțul pe 1905, arată progrese frumoase în toți ramii de afaceri. Escontul a crescut dela K 290,843.— la K 411,476.—; Cred. camb. cu acop. hipotecară dela K 53,707.— la K 107,723.—; iar Lombardul se prezintă cu K 11,000.— (în 1904 K 5,000.—). Intre active mai aflăm și Realități în valoare de K 46,538.— o sumă cam mare

acum la început. Totalul activelor se cifrează cu K 586,801.— fiind în creștere față de 1904 cu circa K 230,000.—. Capitalul societar de K 160,000.— este acum întreg plătit și s'a creat și un fond de rezervă, care se prezintă cu K 2,003.—. Depozitele spre fructificare arată o creștere de aproape K 80,000.— și se cifrează cu K 234,091.—. Profitul net realizat este de K 15,176.— cu circa K 7,740.— mai mare decât în 1904, iar venitul brut a fost K 41,882.— (în 1904 K 18,255.—).

*

„Plugarul“, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Săcădate. Acest institut și-a urcat în anul 1905 capitalul societar, în parte din Fondul de rezervă, la K 20,000.— și și-a încheiat bilanțul anului expirat cu active de K 126,998.— cu aproape K 14,000.— mai mari decât în 1904. Are un singur ram activ mai însemnat: Escontul, care a crescut cu circa K 10,000.— la K 120,530.—, din care sumă sunt reescontate abia K 23,600.—. Depozitele spre fructificare de K 75,969.— sunt în creștere față de 1904 cu circa 18,000.—, iar Rezervele se prezintă cu suma de K 2,100.—. A realizat pe lângă un venit brut de K 9,333.— (în 1904 K 8,149.—) un profit net de K 3,531.— cu K 252.— mai mare decât în 1904.

Adunarea generală s'a ținut la 22 Februarie a. c. și distribuirea profitului net de K 3,531·40 s'a hotărât precum urmează: Dividendă și supradivid. K 1,600.—. Fondului de rezervă K 1,500.—. Tantieme diverse K 230·48, Fondului de binefaceri K 100.—. Transpus în contul anului 1906 K 100·92.

Dividenda s'a fixat deci cu 8% = K 16.— de cupon.

*

„Râșnoveana“, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Râșnov. În al doilea an de gestiune 1905 institutul acesta a introdus pe lângă Escont încă doi rami de operațiune activi, anume Lombardul și Cont curent, cari se prezintă la finele anului 1905 primul cu K 780.— și al doilea cu K 1003.—. Escontul a crescut dela K 68,810.— la K 111,532.—, din care sumă sunt reescontate K 21,965.—. Totalul activelor a crescut dela K 75,391.— la K 116,646.—. Dintre pasive arată o creștere considerabilă Depozitele spre fructificare și anume dela K 24,607.— la K 71,796.—. Fondul de rezervă se prezintă neschimbat cu dotațiunea anului prim de gestiune în sumă de K 137·91, care cum se vede nu se fructifică. Profitul net, indicat în bilanț cu Perdere și Profit (!) a fost de K 2,449·41 și este în creștere față de profitul primului an de gestiune cu K 1551.—. Venitul brut s'a cifrat K 6,383·77 (în 1904 K 3,414·19).

Adunarea generală și-a ținut-o acest institut la 10 Februarie 1906 st. n. sub prezidiul dlui Ioan Hamzea, fiind notar dl Iosif Renghea, iar verificători ai procesului verbal d-nii Andrei Trett, Stefan Proca și Eremie R. Butnariu. Au fost prezenți 34 acționari, reprezentând 380 acțiuni cu 380 voturi.

Profitul net de K 2,449·41 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 1600.—. Fondului de rezervă K 288·19. Scopuri filantrop. culturale K 20·88. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 190·34. Remunerațiuni K 350.—.

Suma destinată spre scopuri filantropice culturale a rămas la dispoziția direcțiunii.

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 4.— de cupon și se plătește cu începere dela 10 Februarie 1906, imediat după adunarea generală.

În direcțiune s'au ales d-nii Nicolae Chiornită, Nicolae Găroiu, Ioan Bidu, Ioan Boboc, Ioan Pivar; și s'au reales d-nii: Ioan Hamzea, George Renghea, George Cretu, Ioan Nan și George Butnar.

În comitetul de supraveghiere s'au ales d-nii Aurel Ciortea, Andreiu Pret și s'au reales d-nii George Vintilă, Ioan Dobrescu și Vasile Șofran.

S'a hotărât totodată o a II-a emisiune de acții. (400 acții à K 50.—.)

CRONICA.

Advocatul — ca agent. Curia reg. a ordonat nu de mult cercetare disciplinară contra unui avocat din provincie, acuzat de a fi distribuit niște circulare, prin cari a anunțat celor interesați, că a fost instituit ca agent al unei bănci, lucru care l-ar fi publicat prin mai multe comune rurale chiar și cu doba.

Penziunea funcționarilor de bancă. În sinul funcționarilor de bancă din capitală s'a pornit decurând o acțiune în interesul creării unei instituțiuni pentru complectarea penziunilor după modelul instituțiilor similare existente deja și create de alte grupuri de interesați: de funcționarii de stat, de poștă și telegraf, de funcționarii de poliție ai statului etc. Inițiatorii au lansat un apel către funcționarii de bancă din țară, în care se zice: „Funcționarii institutelor de bani ajung la penziune, în calcul mediu, după 34 de ani de serviciu; conșiderând însă că la calcularea penziunii se ia de bază numai circa 50—60% ale salariului lor fundamental, iar 40—50% ale veniturilor lor, ce le primesc ca bani de cuartir, adaus personal sau remunerațiune cad în afară de orice calcul, nu incupe îndoială, că întreagă instituțiunea de penziune oferă funcționarilor de bancă o perspectivă de o valoare problematică. Urmarea este că funcționarii ajunși deja la drept de penziune nu pot să părăsească serviciul activ cu venitul redus la jumătate. Aceasta situație tristă a funcționarilor de bancă se poate ameliora numai prin crearea unei instituțiuni pentru complectarea penziunilor, prin care corpul funcționarilor de bancă își poate asigura renta, ce o perde încetându-i banii de cuartir, adausul personal etc.“

Comitetul inițiator roagă pe funcționarii de bancă din țară să sprijinească acțiunea pornită, anunțându-se la unul dintre următorii: Somló Gyula (Budapest IV Dorotya utca 6) și Kulcsár Ferencz (Budapest VI Andrassy ut 5) până la 30 Iulie a. c. După ce se va fi anunțat un număr suficient de funcționari de bancă se proiectează convocarea unei adunări mari regnicolare.

SUMAR.

Condițiunile dezvoltării asociațiunii băncilor. — Studii practice de bancă. — Revista financiară: Situațiunea. — Societăți financiare și comerciale: „Brădetul“, „Mielul“, „Munteana“, „Nădlăcana“, „Parsimonia“, „Pădureana“, „Păstorul“, „Plugarul“, „Râșnoveana“. — Cronică: Advocatul — ca agent, Penziunea funcționarilor de bancă.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 23 Maiu 1906.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.		
4	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov.,	99-80	100-—
4-2	„ „ arg. Febr. Aug.	99-70	101-—
5	Losuri din 1860 à fl. 500.— „ 20% dare	159-60	159-50
5	„ „ 1860 à fl. 100.— „ 20% „	202-—	202-—
—	„ „ 1864 à fl. 100.— „	285-—	287-—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	118-20	118-25
4	„ „ Cor.	100-—	100-40
3 1/2	„ „ de invest.	90-05	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur., scut. de dare	114-45	114-75
4	„ „ Cor.	95-75	96-05
3 1/2	„ „ „ „ „ „	85-75	86-30
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl. „ „	212-50	214-—
4	„ p. regul. Tisei sc. de dare	153-25	159-50
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav.	102-25	103-—
3	Impr. p. regul. Porților de fier	79-60	79-25
4	Oblig. rurale croato-slavone	—	99-—
4	„ „ ungare	96-30	96-50
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	269-—	—
4	Obl. Soc. Teșeg-Bega	97-—	98-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	103-25	—
4 1/2	„ „ „ „ „ „ Budapesta	95-60	95-50
2	„ „ „ „ „ „ sêrbești à 100 fr.	108-90	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	154-—	—
—	Impr. bulgar 1889	120-85	121-—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	99-70	—
3	„ „ „ „ „ „ cu premii, 1880	298-50	—
4	Banca austro-ungară 50 ani	101-25	100-85
4	„ „ „ „ „ „ 50 ani	—	101-25
4 1/2	Banca comerc. ung. Pesta	100-30	101-—
4	„ „ „ „ „ „	98-75	99-75
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	106-60	107-—
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	99-80	101-—
4	„ „ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	98-—	98-25
4	Inst. de credit fonciar ungar	98-85	98-—
3 1/2	„ „ „ „ „ „	97-70	98-25
4 1/2	Banca „hipotecară ungară“	100-25	101-—
4	„ „ „ „ „ „	100-55	98-50
4	„ „ „ „ „ „ cu premii	268-—	136-—
4 0/10	Cassa de păstrare regn. Pesta 50 ani	—	98-75
5	„Albina“, Sibiu	—	101-50
4 1/2	„ „ „ „ „ „	—	101-50
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	101-25
5	„ „ „ „ „ „ Brașov	—	103-50
4 1/2	„ „ „ „ „ „	—	102-—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	101-—
4	„ „ „ „ „ „ „ „ VII.	—	98-50
	Lozuri.		
	Basilica, à fl. 5.—	24-75	26-—
	Credit, à fl. 100.—	478-—	480-—
	Clary, à fl. 40.— v. c.	152-—	—
	Buda, à fl. 40.—	173-—	174-—
	Pálffy, à fl. 40.—	170-—	180-—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10.—	51-—	53-50
	„ „ ungară, à fl. 5.—	32-70	34-—
	Rudolf, à fl. 10.—	62-—	—
	Salm, à fl. 40.— v. c.	212-—	—
	Salzburg, à fl. 20.—	73-—	—
	Impr. cu prem. al oras. Viena, 1874	529-50	532-—
	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	10-75
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	12-—
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-38	11-43
	„ c. reg.	11-36	11-33
	Napoleond'or (20 frci sau 8 fl. aur)	19-15	19-17
	20 Marce germ. aur	23-55	23-54
	Ruble rusești de hârtie per bucată	—	2-54
	Bilete germ. 100 M.	117-55	117-57
	„ franc. 100 Fr.	—	95-67
	„ ital. 100 Lire	95-75	95-80
	Ruble, bilete, 100	254-—	—
	Lei românești, 100	—	95-—

Prețul per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 23 Maiu 1906.

Grâu de Bănat,	per 100 kg. vinde . .	15-25—16-—
„ „ Tisa,	„ „ „ „ . .	15-20—16-50
„ „ Pesta,	„ „ „ „ . .	14-65—16-15
„ „ Alba-reg.,	„ „ „ „ . .	15-45—16-15
„ „ Bacica,	„ „ „ „ . .	14-90—16-10
Secară,	„ „ „ „ . .	12-60—12-90
Orz,	„ „ „ „ . .	14-30—15-—
Ovăs,	„ „ „ „ . .	17-10—17-60
Porumb	„ „ „ „ . .	12-90—13-15
Rapiță,	„ „ „ „ . .	— — — —
Slănină de pore B.-Pesta	„ „ „ „ . .	134-—
Untură (clisă)	„ „ „ „ . .	112-—115-—

Agentura generală a băncii generale de asig. mutuală „Transsylvania“ în Cluj.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil la subsemnata reprezentanță în Cluj se publică concurs cu termenul de 15 Iunie 1906.

Cererile instruate cu documentele necesare și condițiile sunt a se înainta acestei reprezentanțe, Emke tér Nr. 16, de unde se pot primi și informațiuni mai detaliate.

Nr. 61 (1—1)

Direcțiunea.

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1.

Studii de contabilitate

(principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comere.

Nr. 2.

Băncile Române

din

Transilvania și Ungaria

de

Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albinei“, Sibiu.

Nr. 3 și 4.

Efectele publice

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comere.

Se pot procura dela Administrația „Revistei Economice“, cele dintâu à 50 fl. cea din urmă K 1.

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comere.

Se poate comandă dela administrația »Revistei Economice«, cu prețul de 1 coroană.

Drepturile, datorințele și răspundibilitatea

membrilor din direcțiune

și

Drepturile, datorințele și răspundibilitatea

comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,
directorul revistei „Magyar Pénzügy“

traduceri autorizate de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Se pot comandă la traducător în Sibiu sau la Librăria arhidiecezană din Sibiu, cea dintâi cu prețul de K 3.—, iar cea din urmă cu prețul de K 1.50.

În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. K 1.—, leg. K 1.50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906.

Prețul: câte K 3.—.

Se comandă la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).